

Molenaar Bert Peihak van korenmolens Aeolus in Farmsum

Bert Peihak (1967) is dit jaar twintig jaar officieel vrijwillig molenaar maar al vijftientig jaar actief op molen Aeolus in Farmsum. 'Ik verrichtte de eerste jaren hand-en-spandiensten en mocht bijvoorbeeld ook de molen op de wind kruien.' De molen werd destijds bediend door Theo Bijl en Bart de Waal. 'Toen Bart tijdelijk werd uitgeschakeld vanwege een ongeluk werd mij gevraagd of ik er niet voor voelde de opleiding tot vrijwillig molenaar te gaan doen.'

De molen was al vroeg vertrouwd voor Bert want woonachtig vlak bij de molen zag hij bijvoorbeeld dat in 1976 de Aeolus werd verplaatst door molenmakers Roemeling en Molema naar zijn huidige plaats (<https://groningermolens.nl/molens/aeolusfarmsum>).

In 1991 was Bert al eens aan de opleiding begonnen en had dit een jaar volgehouden. Hij was toen in de leer bij Poppo Lemminga in Nieuw-Scheemda en bij Gerda Koster in Ganzedijk. 'Het probleem was het vervoer. Ik rijd geen auto dus was de afstand voor mij een probleem.' In 1998 meldde Bert zich opnieuw aan voor de opleiding. Deze keer werd Klaas Strijk uit Winschoten zijn instructeur. Tijdens de wintermaanden werden de theorielessen in Oude-Pekela gegeven. Bert kon steeds meerijden zodat de afstand nu geen probleem was. Ook de theorie was voor hem niet lastig. 'Ik heb de LTS gedaan en heb altijd veel belangstelling gehad voor techniek.' Voor je in aanmerking komt voor het (proef)examen moet je 150 praktijken hebben gedraaid. Tijdens de opleiding kon Bert onder leiding van Bijl ook draaien op de Aeolus. De molen heeft overigens al een paar keer als examenmolen gediend. Daarnaast kwam hij regelmatig bij andere molens. Zo vindt Bert houtzaagmolens interessant en ook oliemolens, zoals de Passiemolen in Zwolle, hebben zijn belangstelling. 'Ik mocht in Zwolle eens een hele dag meelopen en werd ik betrokken bij het olie slaan.'

Het proefexamen werd afgenomen op de Stormvogel in Loppersum. 'Het was een grijze dag', weet Bert nog. 'Er stond geen wind en dus kreeg ik anderhalf uur theorie.' Het proefexamen werd succesvol afgesloten. Het landelijk examen volgde vier maanden later in mei 2001 op De Goliath in de Eemshaven. 'Vooraf heb ik vooral mijn weerkennis opgevizeld.' Ook dat examen ging goed.

Sinds kort heeft de Aeolus weer de beschikking over twee molenaars. 'Theo Bijl is inmiddels 83 jaar en heeft zich teruggetrokken als molenaar. Ook Bart de Waal is niet langer beschikbaar als molenaar. Gelukkig is Bé van Heuvelen uit Spijk toegetreden, hij slaagde op 2 juni voor het examen.'

Bezoekers ontvangt Bert geregeld als hij op donderdagmiddag, zijn vaste dag, op de molen is. 'De molen ligt aan het Pronkjewailpad en veel wandelaars komen dan even een kijkje nemen.' Ook bezoek vanuit de haven van Delfzijl en de Eemshaven is niet ongewoon. 'Ze komen vanuit de hele wereld. En verder ontvangen we eens in de twee jaar mensen uit de Japanse stad Shunan City. Met deze stad heeft Delfzijl een stedenband. Ook komen kinderen uit Tsjernobyl en Roemenië bij ons op bezoek.' Schoolklassen komen ook langs. Bert verwacht dat dit na de zomervakantie weer regelmatig het geval zal zijn.

De samenwerking met het dorps huis, één van de burens van de molen, is uitstekend. Zo organiseren zij samen het Feest rond de molen, ieder jaar in augustus, met livemuziek, braderie, rommelmarkt en pannenkoeken bakken. De brandweer gebruikt de molen als oefenlocatie evenals de jeugdbrandweer ter voorbereiding op wedstrijden.

Op 1 januari 2021 ontstond de gemeente Eemsdelta na een fusie van de gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum. Tot die tijd was de Aeolus eigendom van de gemeente Delfzijl. De contacten met die gemeente waren goed evenals met de nieuwe eigenaar, de gemeente Eemsdelta, die ook eigenaar is van molen Adam in Delfzijl. 'Ik hoop dat dit zo blijft en dat dit contact snel weer opgepakt kan worden. Vóór corona hadden wij twee keer per jaar overleg in het gemeentehuis waarbij in de eerste jaren zelfs de wethouder van de partij was.' De biotoop van de molen is nog een punt van aandacht. De molen staat bij een park en bij een begraafplaats maar hierover zijn contacten met de eigenaren, respectievelijk de gemeente en de kerk.

Tot slot is leuk om te vermelden dat Bert ook vrijwilliger is bij het Nationaal Bus Museum in Hoogezand waar hij beheerder is van het kledingarchief.

Bert met zijn drie grote liefdes: Laura, de DAM-bus en de molen, foto Carolien van de Wetering